

OBSAH

Úvod: Vědomí krise a krise vědomí (Stanislav Dvorský, Vratislav Effenberger, Petr Král)	7
I. SKUTEČNOST ZA ZRCADLEM	
• Poznání a tvorba (Zbyněk Havlíček)	16
Nesnadné usínání	21
Jindřich Štyrský: Sen o otci	21
Emilie přichází ke mně ve snu	23
Jedlná noc	24
Usňající mluví	25
• Jindřich Heisler: Dřeva vyzařují	25
Dvojí různosměrný pohyb	26
Toyen	27
Co tomu říkáš, Jean-Jacques?	28
• Komentář (Petr Král)	29
<i>Jindřich Štyrský: Žabí muž, 1934</i>	
<i>Trauma zrození, 1936</i>	
<i>Obraz, 1937</i>	
<i>Na hrobě, 1939</i>	
<i>Koláž ke „Snu o otci“</i>	
<i>Toyen: Koláž k Máchovým „Cikánům“, 1936</i>	
<i>Obzor, 1937</i>	
<i>Na pokraji, 1945</i>	
<i>Přírodní zákon, 1946</i>	
<i>Na křižovatce ticha, 1960</i>	
<i>Toyen a Heisler: Hluboko v noci, 1941</i>	
<i>Jindřich Heisler: Frontispice k „Filosofii v budoiru“ markýze de Sade, 1943</i>	
<i>Ze stejného těsta, 1944</i>	
<i>Kniha-objekt pro Toyen, 1951</i>	
<i>Karel Teige: Černý román 2, 1942</i>	
<i>Koláž č. 293, 1944</i>	
<i>Koláž č. 343, 1948</i>	
• Od automatismu k básnické skladbě	37
• Karel Teige: Z automatických textů a básní	37
• Komentář (Stanislav Dvorský)	41

Básnický obraz a schizofrenní symptom (Zbyněk Havlíček)	48
Rudolf Altschul: Válka 1944	55
Karel Hynek: Ráno (1943)	56
Zbyněk Havlíček: Meteory (1944)	56
Vratislav Effenberger: V polovině cesty k spánku (1943)	57
Ivan Sviták: Rozchod (1943-44)	57
Lyrismus, antilyrismus a básnická ironie (Z. H., V. E., P. K.)	60
Rudolf Altschul: Poslední čas	65
Karel Hynek: Z Ikarských her	69
Pondělky Malého lorda	71
Rytírna	71
Hleďte jsou dny modré...	73
Karel Šebek: Třikrát Jilemnice	75
<i>Václav Tikal: Létající loď, 1944</i>	
<i>Mysterium přírody, 1947</i>	
<i>Živly, 1948</i>	
<i>Kresba, 1951</i>	
<i>Fašismus, 1951</i>	
<i>Klec na trápení, 1959</i>	
<i>Pohyblivé iluze, 1963</i>	
<i>Jedna nepostradatelnost, 1964</i>	
<i>Josef Istler: Květen 1951</i>	
<i>Zátiší s ptákem, 1945</i>	
<i>Zátiší, 1952</i>	
<i>Hlava, 1959</i>	
<i>Obraz, 1966</i>	
<i>Mikuláš Medek: Hluk ticha, 1950</i>	
<i>Velké jídlo, 1956</i>	
<i>Autoportrét v generálské uniformě, 1961</i>	
<i>Ben Bella, 1964</i>	
<i>Žal čtvrtého inkvizitora, 1965</i>	
<i>Emila Medková: Stín, 1952</i>	
<i>Klíč, 1957</i>	
<i>Hlava, 1959</i>	
<i>Paříž, 1966</i>	
• Symbol a realita (Stanislav Dvorský)	83
Zbyněk Havlíček: Poesie	91
Vratislav Effenberger: Z Problému skladby	97
Soudružky měří Prahu	101
Ivan Sviták: V ohradě	102
Vánoční větvička	107
K dynamismu živého myšlení (Petr Král)	111

Stanislav Dvorský: Překroucené koleje	116
Prokop Voskovec ml.: Začátek románu	122
Na pozadí světa, který nevoní (Stanislav Dvorský)	131
Ludvík Šváb: Předjaří	137
Petr Král: Tyrš	149
Vratislav Effenberger: Vzpouza sládků	156
Divadlo a obraznost (Prokop Voskovec ml.)	160
K. Hynek—V. Effenberger: Poslední umře hladu	165
V. Effenberger—P. Král: Nebezpečné domy	168
P. Král—P. Voskovec ml.: Počítání básníků	172
Mezi dorozuměním a nedorozuměním (Petr Král)	175
Mikuláš Medek: Jak se má znázorňovati noc	182
Ticho je vlažná polévka. . .	183
Jaroslav Hrstka: Kresba, 1961	
Hodiny, 1961	
Hermetický obraz (infikovaný), 1964	
Hermetický obraz, 1965	
Život na houbě, 1966	
Tři dekalky, 1967	
Alois Nožička: Vlajec, 1960	
Fotografie	
Strašpytle, 1962	
Omlouvám se vám. . ., 1963	
Ivana Spanlangová: Tupohlav, 1960	
Co Čech to muzikant, 1960	
Veršotepec, 1966	
Divadlo, 1966	
Divadlo, 1968	
Roman Erben: Průřez stromu, 1964	
Stavba, 1965	
Hlava bolestivá zářící, 1965	
Kresba k Hynkovým „lkarským hrám“, 1966	
Čtyři litografie z cyklu „Uhlí“, 1967	
Mikuláš Medek: Poznámky k vlastním obrazům	185
Roman Erben: Hlava bolestivá zářící	187
Průřez stromu	188
Stavba	188
Uhlí	188
Varianty, konstanty a dominanty surrealismu (Vratislav Effenberger)	191
II. V BARVÁCH ČASU	
Surrealistické stanovisko 1938 (Karel Teige)	215

Otázky a hlediska z let 1947—1966	219
1947	219
1947—1952	221
První anketa 1951	226
Druhá anketa 1953	228
<i>Toyen, J. Heisler a K. Teige v roce 1940</i>	
<i>J. Heisler, A. Breton, Toyen a B. Péret na Ile de Seine, 1948</i>	
<i>Posmrtná maska Jindřicha Štyrského</i>	
<i>Rudolf Altschul</i>	
<i>Karel Hynek, 1951</i>	
<i>Václav Tikal, 1958</i>	
<i>Jindřich Heisler v St. Cirq, 1951</i>	
<i>Zbyněk Havlíček, 1960</i>	
<i>J. Istler: Návrh scény k paralelním hrám K. Hynka</i> <i>a V. Effenbergera, 1952</i>	
<i>Z inscenace hry A. Jarryho „Ubu králem“, 1960</i>	
<i>Pracovna K. Teiga po zásahu Ministerstva státní bezpečnosti, 1951</i>	
<i>Dveře bytu A. Bretona po útoku OAS, 1961</i>	
<i>Časovosti: 1912 a 1961</i>	
<i>Srovnávací nástin: Pablo Picasso, 1937 a 1951</i>	
<i>Srovnávací nástin: M. Medek, 1950 — J. Rosenquist, 1962</i>	
<i>Z vernisáže výstavy Symboly obludnosti, Praha 1966</i>	
<i>Z výstavy Karel Teige — Od poetismu k surrealismu, Brno 1967</i>	
<i>Z výstavy Princip slasti, Praha 1968</i>	
Třetí anketa 1958	233
Poloha klacku (čtvrtá anketa, 1966)	238
Tajemství vnitřního smíchu (UDS)	247

III. „SURREALISMUS BUDE I NEBUDE MÍT TUTÉŽ TVÁŘNOST“

La conscience de crise et la crise de conscience	253
K řádu noci, k zmatku dne (Jean Schuster)	260
<i>Friedrich Schröder-Sonnenstern: Mystický tanec loutek-labutí</i>	
<i>Joan Miró: Ženy a pták I, 1967</i>	
<i>Matta: Hon na zamilované, 1952</i>	
<i>Toyen: Dotýkají se mě ve spánku, 1957</i>	
<i>Wifredo Lam: Tělo-zrcadlo duše, 1966</i>	
<i>Jean Benoît: Kostým pro vykonání závěti markýze de Sade,</i> <i>1949—50</i>	
<i>Enrico Baj: Ultratělo ve Švýcarsku, 1959</i>	
<i>Max Walter Svanberg: Perlový náhrdelník imaginativního</i> <i>rozhovoru, 1953</i>	
<i>Jorge Camacho: Lupus, 1967</i>	
<i>Jean-Claude Silbermann: Casino, 1965</i>	
<i>Alberto Gironella: Velký atelier, 1964</i>	
<i>Hervé Télémaque: Postelová nebesa 3, 1963</i>	

Gabriel der Kevorkian: Strašlivé sevření, 1963
Konrad Klapheck: Vdovství, 1959
Adrien Dax: Na hostině Nautilů, 1963

Surrealistický telefon Praha—Paříž	270
Chronologický přehled	280
Závěrečná poznámka	289

VÝKLAD POUŽITÝCH ZNAČEK

S. D.	Stanislav Dvorský	M. M.	Mikuláš Medek
V. E.	Vratislav Effenberger	M. N.	Milan Nápravník
Z. H.	Zbyněk Havlíček	L. Š.	Ludvík Šváb
P. K.	Petr Král	P. V.	Prokop Voskovec ml.
V. L.	Věra Linhartová	K. T.	Karel Teige
E. M.	Emila Medková	V. T.	Václav Tikal

●
Autorem biografických poznámek je Petr Král.